

İçindekiler

20

Şu anda gözleriniz beyaz bir kâğıt üzerine yazılmış gri renkli, kimi düz, kimi eğimli çizgilerden oluşan, bazılarının birden fazla parçası olan şekiller üzerinde dolaşıyor ve onları satır satır tarıyor. Ancak beyniniz bu basit şekilleri algıladığında olağanüstü bir değişim gerçekleşiyor ve zihninizde bilimin gizemli dünyasına, yepyeni bir yolculuğa çıkıyorsunuz. Büyük olasılıkla okuyan bir beyinde neler olup bittiğini, okumanın beyinde ne tür etkileri olduğunu öğrenmenin beklentisi içine girdiniz, belki de daha önce üzerinde hiç düşünmediğiniz, fakat yaşamınızın büyük bir bölümünü kapsayan bu işlev hakkında bir şeyler öğrenecek olmanın heyecanını hissetmeye başladınız.

28

Belki ilk kez duydunuz bu kelimeyi, ama devamı var: Eğir mumu, an mumu, an yapışkanı, eğer mumu, laden, eğil mumu, eğri mum, girabolu, kirebolu, pireboli halk arasında propolise verilen adlardan bazıları. Yöresel isimlerinden de anlaşılacağı üzere propolis anlarla ilgili bir terim. Propolis terimi bize bitkilerle bal anlarının müthiş bir uyum içinde çalışarak ürettiği mucizevi bir ürünü anlatıyor.

34

Son 25 yıldır yapılan çalışmalarda kokunun ölçülmesi konusunda bazı ilerlemeler sağlanmasına rağmen Alexander Graham Bell'den bir yüzyıl sonra koku bilimi hâlâ emekleme safhasında. İnsanoğlunun, burnundaki 400 civarındaki koku reseptörüyle on binden fazla kokuyu nasıl ayırt edebildiği hâlâ tam olarak anlaşılamamıştır. Canlılarda kokunun yüksek hassasiyetle nasıl tespit edildiği, yorumlandığı ve hafızada tutulduğu üzerine yapılan bilimsel çalışmalardaki bulgular, insanoğluna yeni kapılar aralayacaktır. Belki bir gün sevdiğiniz internet aracılığıyla gül kokusu gönderebilecek, etrafınızdaki zehirli kimyasal maddeleri yüksek hassasiyetle tespit edebilecek, dolabınızdaki meyve ve sebzelerin bozulup bozulmadığını anlayabilecek, nefesinizden hastalık tespiti yapabileceksiniz.

Haberler	4
Ctrl+Alt+Del / <i>Levent Daşkiran</i>	12
Tekno-Yaşam / <i>Osman Topaç</i>	14
Juno Jüpiter Yolunda / <i>Arif Solmaz</i>	16
Okuyan Beyin / <i>Bahri Karaçay</i>	20
Bal Arılarından Gelen Sağlık: Propolis / <i>Ömür Gençay Çelemlı-Aslı Özkırım</i>	28
Beynimizin Gizemlerini Çözmemize Yardım Eden Küçük Balıklar / <i>Els Parton-Halil Kükner</i> ...	32
Koku Bilimine Doğru Elektronik ve Fotonik Burunlar / <i>Mehmet Bayındır-</i> <i>Mecit Yaman-Adem Yıldırım</i>	34
Toplumbilim için Yeni bir Devir / <i>Zeynep Ünal</i>	40
Gökbilim Müzik / <i>Emre Aydın</i>	46
Küresel İklim Değişikliği Ekosistemlere Ne Yapar? / <i>İlay Çelik</i>	52
Şirketlerin Yeni Gözdesi “Ofis Ergonomisi” / <i>Özlem Ak İkinci</i>	60
Denizlerin İncelenmesinde Elektromanyetik Dalgalar / <i>Cihan Bayındır</i>	64
Türkiye’de Hortumlar Artıyor mu? / <i>Deniz Bozkurt</i>	68
Mühendislere İlham Veren Kozalak / <i>Seda Oturak</i>	72
İyi Ozon, Kötü Ozon / <i>Semih Özler</i>	74
Aydınlatmanın Tarihi Gelişimi / <i>Yusuf Çalkın-A.Kamuran Türkoğlu</i>	80
Hücrelerarası İletişim ve Haberleşme / <i>Abdurrahman Coşkun</i>	84
Eratosthenes ve Helenistik Çağ’da Coğrafya / <i>Hüseyin Gazi Topdemir</i>	90

92

Türkiye Doğası
Bülent Gözcelioğlu

100

Sağlık
Ferda Şenel

102

Gökyüzü
Alp Akoğlu

104

Bilim Tarihinden
H. Gazi Topdemir

108

Matemanya
Muammer Abalı

109

Yayın Dünyası
İlay Çelik

110

Zekâ Oyunları
Emrehan Halıcı